

ส่วนที่ ๑

ที่ กษ ๑๐๐๔/๕๐๖

ก.ค. ๕๓๗ . สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ ๑๓/๑๐ รหัสนี้ : ส245๑1 ศ 3 กษ
เวลา 15.5๐ รับที่ : ๘๘๘๖1/๖๐ กษ
วันที่ : ๐3 ก.ค. 60 เวลา : 15:46

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติการดำเนินงานโครงการพัฒนาด้านการเกษตร “โครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน”

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร “โครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๓. คู่มือการดำเนินงานโครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๔. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเรื่องการบริหารงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐๐ ชุด
 ๕. ข้อมูลชุมชน ๕๑๐๑ ชุมชน จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขออนุมัติการดำเนินงานโครงการพัฒนาด้านการเกษตร “โครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน” มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายในการปฏิรูปภาคการเกษตร และมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ด้วยการน้อมนำหลักหลักการ ทฤษฎี และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานไว้ มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ และภาคการเกษตร รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง จนถึงปลายทาง ในการปฏิรูปภาคเกษตรให้เกิดผลสำเร็จ จำเป็นต้องให้มิชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการทำงานโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาจึงกำหนดให้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ทางภาคการเกษตรของชุมชน และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรในระดับพื้นที่ โดยโครงการ ๕๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน มีหลักการสำคัญคือ ให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดโครงการพัฒนาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และบริหารจัดการโครงการ ด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวนอกจากเกิดการ พัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนแล้ว ยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งกับกลไกการทำงาน ในพื้นที่ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ ภาคการเกษตรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

๒. เหตุผล ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เล็งเห็นถึงการปฏิรูปภาคการเกษตร ให้เกิดผลสำเร็จ จำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและชุมชนด้วยการน้อมนำหลักการ ทฤษฎี และแนวทางการแก้ไข ปัญหาด้านการเกษตรต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานไว้ ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ สินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนเกษตรกร รวมทั้งสร้างบทบาทของชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการพัฒนาภาคการเกษตร อันจะส่งผลต่อเนื่องให้ภาคการเกษตรมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักการเกณฑ์และวิธีการ ในการขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อแก้ไขหรือเยียวยา ความเดือดร้อนเสียหายในบางกรณี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยได้ส่งเรื่องขอความเห็นจากกระทรวงการคลัง สำนัก งบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจแล้ว แต่เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วน จึงได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดำเนินการไปพร้อมกันด้วย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในช่วงว่างก่อนเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ทำให้ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดกระแสเงินหมุนเวียนในชุมชน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ข้อเท็จจริง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่ม พระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนโดยมีหลักการสำคัญคือ ให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดโครงการพัฒนา โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และบริหารจัดการโครงการด้วยตนเอง ภายใต้การสนับสนุนของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และนำไป ปฏิบัติจริง เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นและชุมชน

๔.๒ สารสำคัญ

๔.๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและชุมชน ด้วยการนำ หลักการ ทฤษฎี และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชฯ ได้พระราชทานไว้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และชุมชน และเพื่อให้ ศพก. และเครือข่าย เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาภาคการเกษตรของชุมชนมีส่วนร่วม แบบประชารัฐอย่างยั่งยืน

๔.๒.๒ เป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ เป้าหมายพื้นที่ ๙,๑๐๑ ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนใน ศพก. หลัก จำนวน ๘๘๒ แห่ง และเครือข่าย จำนวน ๘,๒๑๙ แห่ง

๔.๒.๓ คุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๑) เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร และทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกสาขาอาชีพ รวมทั้งสมาชิก ศพก. และเครือข่าย

๒) เป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการที่ชุมชนให้ความเห็นชอบ

๓) เป็นเกษตรกร ...

๓) เป็นเกษตรกรที่แสดงความจำนงและสนใจสมัครเข้าร่วมโครงการตามหลักเกณฑ์และรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมที่ชุมชนเห็นชอบ

๔) เป็นเกษตรกรที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการฯ ระดับชุมชนให้เข้าร่วมโครงการ

๔.๒.๔ แนวทางการดำเนินงาน

๑) กลไกการบริหารโครงการ ประกอบด้วย

๑.๑) คณะกรรมการฯ ระดับชุมชน จัดตั้งขึ้นตามรูปแบบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หรือประธานเครือข่ายของแต่ละชุมชน เป็นประธาน ผู้แทนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และ/หรือ Smart Farmer และ/หรือ Young Smart Farmer และ/หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร และ/หรือ ผู้นำกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เป็นกรรมการ ไม่น้อยกว่า ๑๐ คน โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นเลขานุการ

๑.๒) คณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอ เป็นประธาน และผู้แทนคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (SC) ที่ได้รับมอบหมาย ปลัดอำเภอ ฝ่ายป้องกันฯ ผู้แทนหน่วยงานทหารในพื้นที่ พัฒนาการอำเภอ ท้องถิ่นอำเภอ ผู้แทนหน่วยงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง (ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาที่ดิน และหน่วยงานที่เห็นสมควร) และประธาน ศพก. เป็นกรรมการ โดยมีเกษตรอำเภอ เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑.๓) คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด มีหน้าที่พิจารณาโครงการที่นอกเหนือจากกรอบแนวทางกลุ่มกิจกรรมโครงการฯ จำนวน ๘ กลุ่มกิจกรรม หรือโครงการที่ต้องการการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ประกอบการพิจารณาอนุมัติ รวมถึงกำกับดูแลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จ

๑.๔) สำนักงานเกษตรจังหวัด รวบรวมแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอและคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด แล้วแต่กรณี เสนอสำนักงบประมาณเขตพื้นที่ ๑-๑๘ เพื่อให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๕) คณะกรรมการอำนวยการ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน กรรมการประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย อธิบดีหรือรองอธิบดีในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย และผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒) กรอบแนวทางการดำเนินงาน

๒.๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานในขั้นตอนการเสนอและพิจารณาโครงการ

๒.๒) สรรวจวิเคราะห์พื้นที่ และจัดทำเวทีชุมชน เพื่อรับทราบความต้องการของชุมชน

๒.๓) จัดทำรายละเอียดโครงการตามความต้องการของกลุ่ม/องค์กร
เกษตรกรในชุมชน โดยเสนอผ่านคณะกรรมการฯ ระดับชุมชน

๒.๔) ตรวจสอบ พิจารณานุมัติโครงการ แล้วแต่กรณี โดยคณะกรรมการฯ
ระดับอำเภอ และคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

๒.๕) รวบรวมและเสนอแผนปฏิบัติงาน/แผนการใช้จ่ายงบประมาณ
เพื่อให้สำนักจัดท่างบประมาณเขตพื้นที่พิจารณาเห็นชอบแผนปฏิบัติงาน/แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๒.๖) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกรในชุมชน ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน

๒.๗) รายงานผลการปฏิบัติงาน ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

๓) ลักษณะของโครงการ/กิจกรรม

๓.๑) เป็นโครงการ/กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ทันที มีประโยชน์
กับชุมชน และมีความยั่งยืน

๓.๒) เป็นโครงการ/กิจกรรมในลักษณะลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ลดต้นทุน
เพิ่มผลผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าภายใต้กรอบโครงการ ประกอบด้วย

๓.๒.๑) ด้านการผลิตพืช และพันธุ์พืช

๓.๒.๒) ด้านการผลิตปศุสัตว์

๓.๒.๓) ด้านการจัดการศัตรูพืช

๓.๒.๔) ด้านฟาร์มชุมชน

๓.๒.๕) ด้านการผลิตอาหาร การแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์

ทางการเกษตร

๓.๒.๖) ด้านปศุสัตว์

๓.๒.๗) ด้านประมง

๓.๒.๘) ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

๓.๒.๙) ด้านการเกษตรอื่นๆ ให้เป็นการพิจารณาของ

คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓.๒.๑๐) เป็นโครงการที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง และใช้
ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องหรือเป็นการพัฒนาต่อยอดโครงการเดิม

๓.๒.๑๑) เป็นโครงการที่มีความครบถ้วน ในมิติด้านการผลิต
การตลาด และ/หรือ การนำไปใช้ประโยชน์

ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการ

๔) ระยะเวลาดำเนินการ พฤษภาคม – ธันวาคม ๒๕๖๐

๔.๑) เตรียมการ เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๐

๔.๒) ดำเนินการโครงการ เดือนกรกฎาคม - ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

๔.๒.๑) เบิกจ่ายงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของ
งบประมาณโครงการภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๔.๒.๒) เบิกจ่ายงบประมาณแล้วเสร็จ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๐

๔.๓) สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยใช้งบประมาณประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป สนับสนุนชุมชนเกษตร จำนวน ๒๒,๘๙๕,๓๖๓,๖๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑. งบประมาณ จำนวน ๒๒,๗๕๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท (๙,๑๐๑ ชุมชน x ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท) เบิกจ่ายในลักษณะเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อสนับสนุนชุมชนเกษตรในการดำเนินกิจกรรม ตามโครงการฯ

๒. งบประมาณ จำนวน ๑๔๒,๘๖๓,๖๐๐ บาท เบิกจ่ายในลักษณะงบดำเนินงาน ในการประชุมชี้แจง/สัมมนา รับฟังความคิดเห็น อบรม และค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายการบริหารงาน การติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำประเมินผล และประชาสัมพันธ์ สำหรับกรมส่งเสริมการเกษตร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร, ศพก. และเครือข่าย, Smart Farmer, Young Smart Farmer อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และคณะกรรมการระดับต่างๆ

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ อนุมัติให้ดำเนินงานโครงการพัฒนาด้านการเกษตร “โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน”

๖.๒ อนุมัติวงเงินงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาด้านการเกษตร “โครงการ ๙๑๐๑ ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน” จำนวน ๒๒,๘๙๕,๓๖๓,๖๐๐ บาท จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ณัฏฐา บุญประภักตร์

(นางสาวชุตินา บุญประภักตร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๗๙ ๓๗๓๑

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๒๑๑

E-mail : plandoae30@gmail.com